

Serwis Pionu Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

Biblioteka Uniwersytecka

Biblioteka otwarta

Przekształcenie Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Politechniki Zielonogórskiej w uniwersytet nawiązuje do aspiracji i możliwości miasta, które ma szansę stać się ważnym ośrodkiem akademickim w kraju.

Skala miasta, jego geograficzne i historyczne uwarunkowania, środowiskowy potencjał twórczy predystynują Zieloną Górę do tworzenia prestiżowego ośrodka uniwersyteckiego. Lokalizacja miasta w obszarze przygranicznym, w sąsiedztwie znaczących krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich stanowi walor stwarzający duże możliwości inwestycyjne i rozwojowe, jest jednak wyzwaniem, zarówno dla władz miasta jak i uczelni.

Nowa sytuacja w stosunkach polsko-niemieckich, nowoczesne spojrzenie na dziedzictwo kulturowe pogranicza skłaniają do wspólnych badań nad historią tego obszaru, wymagają wypracowania korzystnych dla obu stron koncepcji i rozwiązań, zwłaszcza w kontekście dążeń do integracji europejskiej.

Będzie też kolejną szansą na stworzenie ośrodka akademickiego o standardach europejskich.

Jednym z pierwszych wspólnych planów, podjętych jeszcze przed utworzeniem uniwersytetu, była koncepcja budowy Biblioteki Uniwersyteckiej i Archiwum Państwowego w kampusie akademickim przy al. Wojska Polskiego. Inicjatywa rektora prof. Andrzeja Wiśniewskiego znalazła uznanie władz miasta, które zdecydowały się włączyć projekt do planów rozwoju miasta i pokryć koszty opracowania dokumentacji technicznej.

W tym celu na zamówienie władz Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego Stowarzyszenie Architektów Polskich Oddział w Zielonej Górze przeprowadziło ogólnopolski realizacyjny konkurs otwarty na opracowanie projektu architektonicznego budynku Biblioteki Uniwersyteckiej w Zielonej Górze.

Zamierzona inwestycja, określona w warunkach konkursu jako budynek Biblioteki Uniwersyteckiej, w istocie objęła dwa za-

obok podstawowych funkcji bibliotecznych i archiwalnych projekt zakłada bogatą ofertę usług dodatkowych, przewidując w planach: kompleks konferencyjny, galerie, księgarnie, sale do spotkań naukowych, działań artystycznych, wydarzeń kulturalnych, koncertów muzycznych, projekcji filmowych, klubów dyskusyjnych, itp.

Nowy obiekt spełniać ma następujące zadania:

- d stworzenie nowoczesnego zaplecza naukowo-dydaktycznego dla uczelni i regionu,
- d zapewnienie dobrych warunków do gromadzenia, udostępniania, przechowywania i ochrony zbiorów bibliotecznych i archiwalnych,
- d zapewnienie powszechnego dostępu do zgromadzonych zasobów naukowych i kulturowych,
- d prowadzenie szeroko pojętej działalności informacyjnej nastawionej na potrzeby środowisk naukowych, kulturalnych i społecznych regionu,
- d stworzenie zaplecza ułatwiającego szerokie kontakty polsko-niemieckie w ramach rozwijającej się współpracy transgranicznej,
- d stworzenie ośrodka dokumentacyjnego badań nad stosunkami polsko-niemieckimi w celu dokumentowania badania historii pogranicza,
- d stworzenie optymalnych warunków do funkcjonowania ośrodka informacji i studiów europejskich,
- d stworzenie zaplecza służącego twórczej integracji naukowej i kulturowej całego środowiska naukowego.

Zlokalizowanie w jednym obiekcie, tak blisko siebie, całego bibliotecznego piśmiennictwa z zakresu nauk humanistycznych i społecznych oraz pełnego zasobu dokumentów i archiwaliów regionalnych pozwoli na utworzenie potężnego zaplecza naukowego do wielu kierunków badań prowadzonych w Szkole Nauk Humanistycznych i Społecznych oraz w innych instytucjach naukowych w kraju i za granicą. Pozwoli także na poszukiwania i kwerendy wszystkim zainteresowanym, także ze strony niemieckiej. Ten otwarty dla wszystkich bogaty warsztat na-

Twórczej integracji środowisk sprzyjać ma tworzenie nowoczesnego zaplecza naukowo-dydaktycznego oraz silnego centrum kulturotwórczego, co z pewnością przyczyni się do podwyższenia atrakcyjności miejsca.

mknięte zespoły funkcjonalne: bibliotekę i archiwum, całkowicie autonomiczne i niezależne od siebie budynki, jednak tak skomponowane w formie i przestrzeni, aby dały efekt dzieła architektonicznie jednorodnego.

ukowo-dydaktyczny, tworzony przez archiwum i bibliotekę, nadaje całemu przedsięwzięciu charakter otwartości i czyni z tego ideę.

*

W tym zamierzeniu Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego ma być również biblioteką otwartą. W tej koncepcji będzie to propozycja dużych, otwartych dla użytkowników przestrzeni, z wolnym dostępem do księgozbioru i niezbędnych w tej formule usług bibliotecznych (katalogi elektroniczne, profesjonalne stanowiska do obsługi zbiorów audiowizualnych, pracownie multimedialne, punkty kserograficzne, elektroniczne informatory o zbiorach i bibliotece, kabiny do pracy indywidualnej, pracownie do pracy zespołowej i dla grup ćwiczeniowych).

Sposób ukształtowania przestrzeni, organizacja zbiorów i usług służyć będą popularnej w świecie **idei biblioteki otwartej**, gdzie kontakt czytelnika z książką nie jest ograniczony barierami przestrzennymi i organizacyjnymi. W tej koncepcji czytelnicy będą mieli bezpośredni dostęp do wydzielonej części zbiorów biblioteki, do księgozbioru, który jest swoistym kanonem dla poszczególnych dziedzin wiedzy, reprezentowanych przez wszystkie kategorie materiałów bibliotecznych (książki, wydawnictwa informacyjne, czasopisma, bazy danych, zbiory specjalne). Obok podstawowych podręczników, monografii, syntez i kompendiów wiedzy, uzupełnionych księgozbiorem informacyjnym i kolekcją czasopism z szeroko pojętej humanistyki, koncepcja biblioteki otwartej oferować będzie także wolny dostęp do wydzielonej części zbiorów magazynowych.

Usytuowany w tej przestrzeni bibliotekarz – specjalista dziedzinowy – pomagać będzie czytelnikom w ich poszukiwaniach i kierować do odpowiednich obszarów wiedzy.

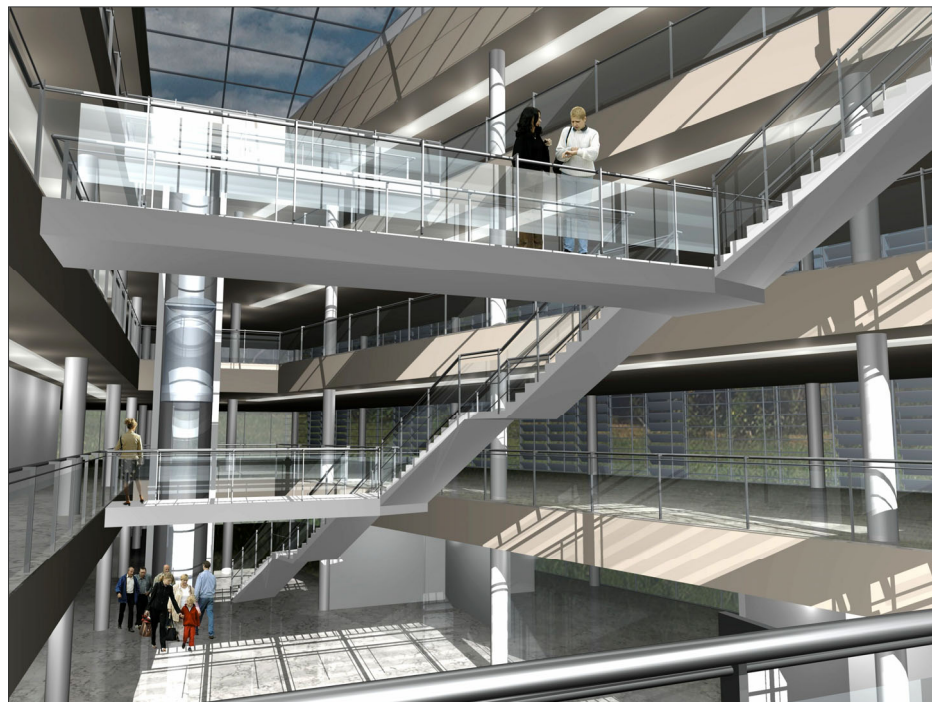
Zbiory 100 tys. książek i czasopism w wolnym dostępie zlokalizowane będą na trzech piętrach biblioteki otwartej. Księgozbiór rozmieszczony będzie w układzie systematycznym, dzieląc główne dziedziny nauki na coraz węższe działy tematyczne. Czytelnik wchodząc w wybrany obszar będzie miał pełną swobodę wyboru miejsca pracy i dróg poszukiwań wśród półek. Wspierać go będą bibliotekarze dyżurujący na każdym piętrze i system informacji wizualnej prowadzący w poszczególne działy tematyczne.

Tak zorganizowana przestrzeń biblioteczna skłania czytelnika do aktywnych i twórczych poszukiwań pośród dużych kolekcji piśmiennictwa i uznawana jest obecnie za najbardziej efektywną w dydaktyce akademickiej. Wśród regałów z wolnym dostępem znajdować się będą miejsca pracy dla 350 czytelników, zlokalizowane na trzech poziomach biblioteki otwartej. Miejsca czytelnicze to stanowiska indywidualne i kilk osobowe oraz całkowicie wyizolowane kabiny do pracy indywidualnej. Znaczna część

stanowisk będzie skomputeryzowana, co pozwoli na jednoczesne wykorzystanie zbiorów elektronicznych i tradycyjnych oraz ułatwi informację o zasobach bibliotecznych i ich lokalizacji. Na całej przestrzeni bibliotecznej rozmieszczonych będzie od 100 do 150 stanowisk komputerowych, punkty kserograficzne, stanowiska do obsługi zbiorów

wych z działalności kultury i sztuki.

Zadaniem uczestników konkursu było przedstawienie rozwiązań architektonicznych zgodnych z założeniami programowymi i wytycznymi funkcjonalno-przestrzennymi określonymi w warunkach umowy, a także zaproponowanie sposobu zagospodarowania terenu w powiązaniu z istniejącym układem

audiowizualnych oraz kabiny do pracy indywidualnej.

Zbiory chronione będą systemem elektronicznej ochrony przed kradzieżą. Obiekt będzie też monitorowany.

Z założenia będzie to biblioteka otwarta na czytelnika, przyjazna mu, funkcjonalna, łatwa w rozpoznaniu proponowanych miejsc i zbiorów, oferująca atrakcyjne otoczenie, nowoczesne rozwiązania przestrzenne i komunikacyjne a także swobodny i bezpośredni dostęp do zbiorów, szeroko pojętej informacji i bogatej oferty usług bibliotecznych i towarzyszących.

W nowej formule biblioteka akademicka zaoferuje, sprzyjające studiowaniu, wysokiej jakości środowisko. Nowoczesne zaplecze dla procesów dydaktycznych i badań naukowych bazować będzie nie tylko na zbiorach drukowanych, ale w pełni wykorzysta najnowsze osiągnięcia technologiczne: elektroniczne bazy danych z dziedzin reprezentowanych w uczelni, czasopisma *online*, wydawnictwa multimedialne, elektroniczne katalogi, itp.

*

Konkurs na projekt Biblioteki Uniwersyteckiej dla potrzeb Szkoły Nauk Humanistycznych i Społecznych przygotował na zlecenie Wyższej Szkoły Pedagogicznej Zielonogórski Oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich, w oparciu o przepisy określające zakres twórczych prac projekto-

przestrzennym uczelni. Teren przeznaczony na lokalizację znajduje się pomiędzy budynkiem głównym Szkoły Nauk Humanistycznych i Społecznych a budynkiem Katedry Komunikacji Językowej i Społecznej oraz Collegium Neophilologicum.

Nowy obiekt złączy ma przestrzeń między istniejącymi budynkami dydaktycznymi oraz wytworzyć charakterystyczne miejsce integrujące zarówno społeczność uniwersytecką, jak i to środowisko z miastem i regionem. Koncepcja biblioteki określona została przez bibliotekarzy, wzorujących się na najnowszych osiągnięciach bibliotekarstwa naukowego i nowych koncepcjach budownictwa bibliotecznego w kraju i zagranicą. Swoją wiedzą i doświadczeniem wspomogli nas profesorowie z Instytutu Kultury i Sztuki Plastycznej Jan Berdyszak i Bogumił Kaczmarek, a także architekci oraz szefowie nowoczesnych bibliotek. Pakiety z warunkami konkursowymi podjęło 60 zespołów, co świadczyło o dużym zainteresowaniu projektem mimo ostrych warunków (krótki termin realizacji, trudny niestandardowy projekt oraz zadana lokalizacja). Udział w konkursie zobowiązywał zwycięski zespół do opracowania pełnej dokumentacji projektowej.

Na konkurs wpłynęły anonimowo 24 projekty.

Większość prac świadczyła o profesjonalizmie autorów i ich doświadczeniu w tego

typu realizacjach.

Prace oceniane były przez siedmioosobowy sąd konkursowy składający się z architektów oraz przedstawicieli uczelni (rektora, dyrektora biblioteki i dyrektora administracyjnego). Przewodniczącym sądu konkursowego był architekt Andrzej Zwierzchowski z wrocławskiego oddziału SARP. Sędziowie korzystali z pomocy znawców wymaganych specjalności.

Konkurs rozstrzygnięty został w sierpniu ubiegłego roku. Wygrała praca dziesięcioosobowego zespołu Biura Architektonicznego NOW z Łodzi pod przewodnictwem architekta Andrzeja Owczarka. Sąd konkursowy przyznał I nagrodę, za:

- d interesującą i dojrzałą propozycję zabudowy, utrzymaną we właściwej skali urbanistyczno-architektonicznej i prawidłową relacją z otoczeniem,
- d stworzenie nowej jakości miejsca przez wartościowe propozycje architektoniczne, dobrze przemyślane forum integrujące wszystkie elementy funkcji, znajdujące

- atrakcyjną kontynuację we wnętrzach,
- d właściwą interpretację programu i jego trafione przełożenie na język architektury,
- d harmonijne powiązanie z istniejącym zagospodarowaniem terenu,
- d stworzenie dogodnych warunków do realizacji i etapowania inwestycji, w projekcie budynek biblioteki jest czterokondygnacyjny, dzieli się na kilka obszarów związanych z określonymi funkcjami,
- d suterena – to zamknięty dla czytelników magazyn obliczony na przechowanie ok. 700 tys. woluminów książek i czasopism (w planach przewidziana rozbudowa),
- d parter – to część użytkowo-rekreacyjna (centrum konferencyjne z usługami towarzyszącymi, galerie, księgarnie, miejsca spotkań naukowych, literackich, artystycznych, rekreacji i wypoczynku),
- d wypożyczalnia z obszarem katalogów elektronicznych i tradycyjnych oraz samoobsługową wypożyczalnią materiałów dydaktycznych,
- d piętra I, II, III – to biblioteka otwarta

mieszcząca księgozbiór z wolnym dostępem, pracownie multimedialne, specjalistyczne stanowiska do obsługi zbiorów, punkty kserograficzne, pokoje do pracy zespołowej, kabiny do pracy indywidualnej, pracownie biblioteczne, zbiorów specjalnych oraz konserwacji i ochrony książki.

Elewacja budynku będzie z piaskowca, drewna, aluminium i szkła. Powierzchnia całego kompleksu wyniesie ok. 11 tys. m² (8 tys. m² – to biblioteka i część konferencyjno-użytkowa, 3 tys. m² – to archiwum).

Nowa biblioteka zagwarantuje odpowiadające nowoczesnym wymaganiom warunki do pracy i studiów w zakresie nauk reprezentowanych w Szkole Nauk Humanistycznych i Społecznych oraz stanowić będzie silny ośrodek informacji naukowej oraz kulturotwórczej działający na potrzeby uczelni i regionu.

Według władz Uniwersytetu Zielonogórskiego budynek będzie oddany do użytku w 2005 roku.

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Nauk Humanistycznych i Społecznych

Biblioteka Nauk Humanistycznych i Społecznych (dawna Biblioteka Główna WSP TK) gromadzi księgozbiór z zakresu sztuki, nauk humanistycznych, społecznych, politycznych, pedagogicznych, ma też zbiór z nauk ekonomicznych, ścisłych i technicznych. Są to zbiory uniwersalne preferujące dyscypliny reprezentowane przez uczelnię. Biblioteka kształtuje swoje zbiory w nawiązaniu do potrzeb naukowo-dydaktycznych uczelni, z którą jest związana od 30 lat. Ustanowienie uniwersytetu oraz federacyjny system szkół zdecydowały o specjalizacji bibliotek. Biblioteki wyznaczone do obsługi Szkoły Nauk Humanistycznych i Społecznych gromadzą głównie piśmiennictwo z zakresu szeroko pojętej humanistyki i nauk społecznych; z dziedzin już nie reprezentowanych w Szkole jedynie niezbędne piśmiennictwo podstawowe. Biblioteka Nauk Humanistycznych i Społecznych działająca dla potrzeb Szkoły służy jej łącznie z bibliotekami specjalistycznymi: Biblioteką Neofilologiczną, Biblioteką Instytutu Filozofii i Socjologii, Biblioteką Instytutu Kultury i Sztuki Plastycznej oraz Biblioteką Instytutu Kultury

i Sztuki Muzycznej.

Zbiory Biblioteki Nauk Humanistycznych i bibliotek specjalistycznych:

- d książki – 303.964 wol.
- d zbiory specjalne – 24.782 jedn.
- d starodruki – 2506 jedn.
- d zbiory kartograficzne – 2095 jedn.
- d ikonografia:
 - d zbiory graficzne (grafika dawna, współczesna, pocztówki) – 5822 jedn.
 - d plakaty – 4079 jedn.
 - d ekslibrisy – 3500 jedn.
- d zbiory muzyczne – 8244 jedn.
- d zbiory audiowizualne – 2100 jedn.
- d czasopisma i wydawnictwa ciągłe – 36.841 wol.
- d czasopisma w prenumeracie bieżącej – 981 tytułów
 - d czasopisma polskie – 816
 - d czasopisma zagraniczne – 165
- d czasopisma elektroniczne – dostęp do ok. 700 pełnych tekstów zagranicznych czasopism naukowych, do ok. 20 tys. abstraktów i spisów treści zagranicznych czasopism naukowych

d elektroniczne bazy danych – 12 zagranicznych baz danych z zakresu nauk humanistycznych, społecznych, pedagogicznych, ekonomicznych, ścisłych, technicznych i medycznych.

W roku 2001 z Biblioteki skorzystało 227.656 osób (średnio 759 osób dziennie), wypożyczono 302 392 wol. książek i czasopism (średnio 1009 wol. zbiorów dziennie).

W Bibliotece działa komputerowy system zarządzania biblioteką PROLIB, pozwalający na pełną automatyzację procesów bibliotecznych związanych z gromadzeniem, opracowaniem, wyszukiwaniem i wypożyczaniem materiałów bibliotecznych. Sieć komputerowa Biblioteki Nauk Humanistycznych i Społecznych oraz 4. bibliotek specjalistycznych liczy 72 stanowiska komputerowe. Studenci mogą korzystać z 12. terminali i 20. komputerów podłączonych do Internetu.

Komputerowa baza biblioteczna liczy 236.825 opisów inwentarzowych, w tym 102.287 rekordów z opisami bibliograficznymi książek i czasopism.

Ewa Adaszyńska

O Bibliotece Neofilologicznej

Biblioteka Neofilologiczna powstała w roku 1990 jako Biblioteka Kolegiów Języka Angielskiego i Francuskiego. Do roku 1993 wspierana była darami Ambasady Amerykańskiej i Francuskiej, a do roku 1996 korzystała z finansowej pomocy British Council.

Od roku 1998 Biblioteka Neofilologiczna jest filią Biblioteki Nauk Humanistycznych i Społecznych, powstałą z połączenia Biblio-

teki Instytutu Filologii Germańskiej, Biblioteki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej oraz Biblioteki Nauczycielskich Kolegiów Języka Angielskiego, Francuskiego i Niemieckiego. Obecnie mieści się w budynku Collegium Neofilologicum. Biblioteka wyposażona jest w nowoczesny sprzęt biblioteczny zakupiony przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej w ramach programu *Librarius*.

Na strukturę biblioteki składają się Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów oraz Oddział Udostępniania.

Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Neofilologicznej gromadzi książki, kasety audio i video oraz dyskietki, zgodnie z sugestiami pracowników dydaktycznych. Książki oraz zbiory specjalne angielsko-, francusko-, niemiecko- i rosyjskojęzyczne sprowadzamy z zagranicy za

pośrednictwem dystrybutorów. Zbiory specjalne są również wzbogacane darami. Niemiecka wideoteka powiększa się systematycznie dzięki darom Konsulatu Niemieckiego.

Aktualnie księgozbiór liczy ok. 28 tys. woluminów książek. Ze względu na oczekiwania czytelników szczególnie rozwinięte są działy księgozbioru podręcznego, metodyki, językoznawstwa, literaturoznawstwa i literatury pięknej. W roku 2001 przybyło 1600 książek. W tym też roku księgozbiór niemieckojęzyczny został wzbogacony między innymi o dziewięciotomowe, hamburskie wydanie dzieł wszystkich J.W. Goethego oraz o składające się z 15 tomów krytyczne wydanie dzieł F. Nietzschego, wydawnictwa de Gruyter. Księgozbiór rosyjskojęzyczny uzupełniły dzieła wszystkie W. W. Nabokowa, A. Achmatowej, J. Brodskiego, B. K. Zajcewa, A. M. Remizowa, A. I. Solżenicyna oraz najnowsze opracowania z zakresu historii literatury rosyjskiej. Księgozbiór francuskojęzyczny powiększył się m.in. o dziesięciotomową historię literatury francuskiej, dziewięciotomowy *Le Grand Robert*, a angielskojęzyczny – o najnowsze wydania książek K. Vonneguta, T. Pynchona, P. Rotha, T. Morrison.

Zakupione książki opracowujemy w językach oryginału, alfabetycznie i rzeczowo. Opracowanie rzeczowe odbywa się w dwóch systemach klasyfikacyjnych: Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej oraz klasyfikacji przedmiotowej Biblioteki Narodowej.

Od roku 2001 tworzymy elektroniczną bazę danych w systemie *Prolib*. Księgozbiór Biblioteki Neofilologicznej udostępnia czytelnia i wypożyczalnia. Czytelnia dysponuje 52 miejscami, w tym dwoma stanowiskami komputerowymi. Poprzez komputery studenci mają dostęp do krajowych i zagranicznych baz danych. Z czytelni mogą korzystać pracownicy i studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dziennie czytelnię odwiedza ok. 120 osób.

W czytelni zgromadzono ok. 6 tys. woluminów, a kryterium podziału jest język. Księgozbiory w poszczególnych językach stanowią odrębne całości, w których zastosowano podział według Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej. Książki w czytelni otrzymują literowo-cyfrowy znak miejsca, tzw. sygnaturę. Sygnatura ułatwia dotarcie poprzez katalog do szukanej pozycji, np. dramat T. Williama oznaczony: NAcz 82/9/WIL1 znajduje się w księgozbiórze angielskojęzycznym (NAcz) na półce nr 9 w dziale literatura (82 wg UKD). W czytelni zgromadzono książki reprezentujące wszystkie „tytuły” z księgozbioru Biblioteki Neofilologicznej, z wyjątkiem literatury XIX w. i literatury popularnej.

Oprócz książek oferujemy bogaty zbiór kaset, pomocnych w nauce języków obcych. Kasety mogą być przesłuchiwane wyłącznie na miejscu. Oryginały kaset audio i video oraz 22 tys. książek znajduje się w magazynie Biblioteki Neofilologicznej. Książki i kasety video udostępniane są poprzez wypożyczalnię. Zamawiając książkę czytelnicy korzy-

CZYTELNIĄ

WYPOŻYCZALNIA

stają z kartkowego katalogu alfabetycznego i rzeczowego w systemie UKD.

Pracownicy Biblioteki Neofilologicznej stanowią niewielki, siedmiuosobowy zespół, dlatego też każdy przygotowany jest do pracy we wszystkich oddziałach Biblioteki. Specyfika księgozbioru wielojęzycznego oraz humanistyczny profil Biblioteki stanowią kryterium doboru pracowników.

Zbiory Biblioteki Neofilologicznej, działającej stosunkowo krótko, są ilościowo porównywalne ze zbiorami analogicznych bibliotek uniwersyteckich. Dla przykładu, księgozbiór niemieckojęzyczny Biblioteki

Filologii Germańskiej Uniwersytetu Gdańskiego liczy 12 tys. woluminów, nasz – 14 tys., angielskojęzyczny Biblioteki Języków Obcych Uniwersytetu Szczecińskiego – ok. 6 tys. woluminów, nasz – ok. 7 tys., francuskojęzyczny Biblioteki Filologii Francuskiej UAM w Poznaniu – ok. 6 tys. woluminów, nasz – ok. 4 tys. Porównywalna jest także jakość naszego księgozbioru, systematycznie i planowo uzupełnianego o najnowsze wydania z zakresu metodyki nauczania języków obcych, językoznawstwa, literatury.

Barbara Buczek
Elżbieta Czarnecka

Centrum Komputerowe

Program Polskiego Internetu Optycznego PIONIER na Uniwersytecie

Budowa społeczeństwa informacyjnego w XXI wieku stawia nowe zadania w zakresie zaawansowanych aplikacji, usług i technologii, które powinny być rozwiązane przez światową naukę. Realizacja tych zadań powinna pomóc w zbudowaniu elektronicznego świata przy równych szansach dla wszystkich. Wynikiem tych dążeń są, między innymi, inicjatywy Wspólnoty Europejskiej dotyczące programów *eEurope* i *IST (Information Society Technologies)*, które powiązane są w wielu krajach europejskich z budową nowoczesnych sieci naukowo-edukacyjnych.

Polska w tym obszarze bierze aktywny udział, zapoczątkowany realizacją w latach 1993-2000 programu budowy infrastruktury informatycznej nauki, którego efektem było zbudowanie naukowej akademickiej sieci komputerowej POL 34, pięciu centrów komputerów dużej mocy, 22 miejskich sieci komputerowych oraz lokalnych i kampusowych sieci komputerowych w jednostkach naukowych oraz badawczo-rozwojowych. Działania w tym zakresie są kontynuowane w kraju w postaci opracowania przez środowisko naukowe nowoczesnego programu budowy Polskiego Internetu Optycznego PIONIER

(<http://kbn.icm.edu.pl/analizy/pionier/new/index.html>) oraz rządowego programu rozwoju społeczeństwa informacyjnego *ePolska*.

W programie budowy infrastruktury informatycznej nauki w Polsce w latach 1995-

2000 aktywnie uczestniczyło środowisko naukowe i badawcze Zielonej Góry. W wyniku podpisanego w 1996 roku porozumienia pomiędzy rektorami Politechniki Zielonogórskiej i Wyższej Szkoły Pedagogicznej rozpoczęto budowę Zielonogórskiej Miejskiej Sieci Komputerowej ZielMAN, której projekt został opracowany i zrealizowany przez Centrum Komputerowe Uniwersytetu Zielonogórskiego. Sieć ta jest nadal rozbudowywana i obecnie oceniana jest jako jedna z nowocześniejszych sieci miejskich w kraju. W tym okresie zbudowane zostały również lokalne sieci komputerowe LAN obu zielonogórskich uczelni, a obecnie Uniwersytetu Zielonogórskiego. Parametry sieci standardowo pozwalają na uzyskanie przepustowości łącza od 10 Mb/s do 155 Mb/s, a w kilku segmentach pozwalają na realizację aplikacji wymagających przepustowości łącza o wartości 1Gb/s. Powstała sieć miejska ZielMAN łączy sieci lokalne środowiska naukowego miasta takie jak sieci LAN jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Zielonogórskiego, pracowników uczelni, Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Metrologii Elektrycznej METROL w Zielonej Górze i studentów, co odpowiada podłączeniu na terenie Zielonej Góry ponad 2000 komputerów do sieci. Komputery te są dołączone do Internetu łączem o przepustowości 34 Mb/s, a przewiduje się w najbliższej przyszłości zwiększenie przepustowości łącza do 155 Mb/s.

W roku 2000 Uniwersytet Zielonogórski, reprezentowany przez Centrum Komputerowe, przystąpił do programu PIONIER, który zakłada zbudowanie i wdrożenie w latach 2001-2005 nowoczesnych aplikacji, usług i technologii na bazie krajowej sieci optycznej. Pierwszym efektem realizacji tego projektu jest budowa magistrali światłowodowej, której trasa przebiega przez Zieloną Górę. Magistrala w postaci włókien światłowodowych pozwoli bezpośrednio połączyć Zieloną Górę z Poznaniem i Wrocławiem. Inwestycja ta realizowana jest ze środków Komitetu Badań Naukowych i powinna być zakończona w 2002 roku. Da to możliwość dalszego zwiększenia przepustowości łącza z Zielonej Góry do naukowej akademickiej sieci POL 34 oraz optymalizację kosztów i niezawodności w zakresie dostępu do Internetu.

Ważnym zadaniem środowiska naukowego miasta i regionu jest aktywny udział w tym programie, gdyż jest to program dla przyszłości, a swoją tematyką obejmuje problemy dotyczące społeczeństwa informacyjnego, edukacji i administracji, co będzie bardzo istotne w kontekście starań Polski o przystąpienie do Unii Europejskiej.

Tematyka ta będzie poruszana na organizowanej w dniach od 23 do 24 kwietnia 2002 roku w Poznaniu Konferencji PIONIER 2002 (<http://www.man.poznan.pl/PIONIER2002>).

Janusz Baranowski

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii

Regionalna sieć edukacyjna

W Niemczech budowana jest krajowa sieć edukacyjna. Federalny program działa od dwóch lat i jest składową budowy społeczeństwa informacyjnego. Jego budżet wynosi ok. 90 mln euro. Koordynatorem jest federalne Ministerstwo Oświaty i Badań. Program jest dofinansowywany przez Europejski Fundusz Socjalny. Obecnie krajowa sieć składa się z 54 sieci regionalnych. Jedną z nich jest sieć *Lernende Lausitz (Uczące się Łużyce)*, którą koordynuje Humanökologisches Zentrum Brandenburgische Technische Universität Cottbus. Głównym jej zadaniem jest zacieśnienie współpracy pomiędzy istniejącymi już różnorodnymi podmiotami edukacyjnymi. Jak deklarują jej założyciele, „nie bez znaczenia jest dla sieci bliskość Polski, potencjalnego kandydata do wejścia do EU, z dużym potencjałem edukacyjnym”.

Dzięki uczestnictwu w sieci różnorodnych instytucji oświatowych – począwszy od przedszkoli, a na uczelniach wyższych skoń-

czywszy – możliwe jest zaspokojenie potrzeb edukacyjnych obywateli w różnym wieku. *Lernende Lausitz* zakłada stworzenie korzystnych warunków do ustawicznego uczenia się i podnoszenia kwalifikacji dla wszystkich grup społecznych – poczynając od dzieci aż do emerytów włącznie. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej <http://www.lernende-lausitz.de/pol/frame.htm> – także w języku polskim.

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii UZ (CPTT UZ) zorganizowało w lutym spotkanie mające na celu inicjację utworzenia sieci współpracy polsko-łużyckiej w dziedzinie edukacji. Gościliśmy kierownika Humanökologisches Zentrum, prof. Wolfgang Schluhtera oraz „manager na Polskę”, mgr Katarzynę Dworakiewicz (notabene absolwentkę Politechniki Zielonogórskiej). Obradom przewodniczył Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą UZ prof. Józef Korbicz. Udział wzięli także przedstawiciele

Lubuskiego Kuratorium Oświaty z Gorzowa, Wydziału Edukacji i Wychowania Urzędu Miejskiego w Zielonej Górze, Centrum Kształcenia Ustawicznego, Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Ośrodka Nauczania Języków Obcych, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli oraz Regionalnego Towarzystwa Polsko-Niemieckiego. Uniwersytet reprezentowali przedstawiciele Instytutu Pedagogiki Społecznej, Działu Współpracy z Zagranicą, Działu Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów (Biuro Karier), Centrum Kultury i Języka Niemieckiego oraz CPTT.

Koledzy z Niemiec przedstawili koncepcję swojej sieci. Łużycka sieć działa od roku i obejmuje 23 instytucje oświatowe, gospodarce i samorządowe. W czasie dyskusji dowiedzieliśmy się, że *Lernende Lausitz* funkcjonować będzie prawdopodobnie w ramach zrzeszenia owych instytucji. Z założenia każdy uczestnik sieci może niezależnie prowadzić swoje sprawy i podej-

mować dowolne inicjatywy. Dążeniem sieci jest jednak doprowadzenie do sytuacji, w której każdy z uczestników będzie robił to, w czym jest najlepszy spośród wszystkich. Dowiedzieliśmy się także, że w Niemczech obowiązuje zasada, iż tylko instytucje zrzeszone w sieci mogą uzyskać dotacje (i inne dofinansowanie) na swoje projekty.

W dyskusji podkreślano, że w Polsce ta-

kiego programu nie ma. Specyfika dostępnych w Polsce programów Unii Europejskiej nie sprzyja analogicznym inicjatywom w naszym kraju. Należy jednak sprawdzić możliwości Phare CBC oraz SOCRATES/Erasmus.

Prof. J. Korbicz podsumował spotkanie stwierdzeniem, że taka sieć (współpraca) jest dla nas ważna nawet bez struktur formalnych.

Istnieje potrzeba rozpoznania potrzeb edukacyjnych regionu i zagospodarowania nisz na rynku kształcenia. Zapowiedział kolejne spotkanie poświęcone sprawie omówienia realizowanych obecnie w regionie programów o charakterze edukacyjnym.

Koledzy z Niemiec wyrazili zainteresowanie współpracą ze stroną polską i zadeklarowali merytoryczną pomoc w tej sprawie.

zj

Energia odnawialna – przedsiębiorczość – rozwój – praca

27 marca odbyła się uroczysta sesja Rady Gminy Trzebiechów pod tytułem jak wyżej, poświęcona uroczystości oddania do użytku pierwszej w naszym województwie kotłowni na słomę (biomasę). Uniwersytet otrzymał zaproszenie i delegował dra Z. Joczka (CPTT UZ), który wygłosił przytoczony poniżej tekst.

Tytuł sesji łączy zagadnienia ekologiczne z aktualnym programem rządowym – „przedsiębiorczość-rozwój-praca”. Prawdopodobnie słusznie, ale chyba nie tylko powyższy związek można tutaj podkreślić. Mając na uwadze bezpośrednią przyczynę sesji – uroczyste oddanie do użytku pierwszej w naszym województwie kotłowni na słomę (biomasę) – należałoby rozszerzyć krąg tematyki być może na energetykę (poszanowanie energii), a na pewno na rolnictwo i sprawy obszarów wiejskich. Przedmiotową inwestycję zrealizowano przecież w gminie wiejskiej. Stąd też pochodzi biopaliwo.

Hasło „energia odnawialna” dotyczy całego szeregu metod pozyskiwania energii, które nie zakłócają ekologicznej równowagi. Realizowane są one przy zastosowaniu następujących urządzeń:

- d wiatraków i elektrowni wodnych,
 - d pomp ciepła i wymienników geotermicznych,
 - d kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltanicznych,
 - d kotłów do spalania biomasy,
 - d urządzeń i instalacji do przeróbki biomasy na biopaliwa płynne i gazowe takie jak alkohole, estry (biodiesel) oraz biogaz.
- Do biomasy, przydatnej do celów energetycznych, zalicza się:
- d drewno i odpady drzewne (w tym zrębki szybko rosnących gatunków drzewiastych takich jak wierzba, topola), słomę z upraw zarówno spożywczych jak i specjalnych roślin energetycznych z rodziny *Miscanthus*, *Topinambur*, itp. (można już chyba wymienić tutaj także rzepak energetyczny), szereg odpadów roślinnych powstających na etapach uprawy lub pozyskiwania jak też przemysłowego przetwarzania produktów (siano, ostatek kukurydzy, trzcina, korzenie, pozostałości przerobu owoców, itp.), a także makulaturę, osady, np. ściekowe lub powstające przy produkcji biogazu,
 - d ziarna (zbóż, rzepaku i rzepiku) oraz ziemniaki, a także melasę do produkcji płynnych biopaliw.

Wszystkie wymienione wyżej technologie jak również źródła energii odnawialnej są znane od dawna. Ich zastosowanie nie jest jednak szerokie, głównie za sprawą ekonomicznej rentowności.

W zakresie energii odnawialnej zapaliło się ostatnio zielone światło. Trzeba tutaj wymienić trzy istotne elementy:

- d W 2000 roku Rada Ministrów zaakceptowała dokument *Strategia rozwoju energetyki odnawialnej* przedłożony przez Ministerstwo Środowiska. Rząd zdecydował, że w ciągu kilkunastu najbliższych lat będziemy mogli uzyskać ogromną ilość energii ze źródeł odnawialnych. Stanie się to możliwe dzięki pomocy finansowej z budżetu państwa oraz programów europejskich. Udział energii odnawialnej w zużyciu energii pierwotnej w naszym kraju wynosi obecnie 2,5%, zaś w Unii Europejskiej – 6%. Unia Europejska w Białej Księdze nałożyła na kraje kandydujące wymóg dostosowania poziomu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych do poziomu krajów członkowskich, tj. 12% w 2010 r. Przewiduje się jednak, że nie będzie możliwe przyjęcie przez Polskę takiego założenia. Wielkość wyliczona na podstawie analiz i porównań będzie wynosiła prawdopodobnie około 7,5%. W perspektywie zaś roku 2020 przewiduje się uzyskanie tej wartości na poziomie 14%. Rząd zakłada, że realizacja celów zawartych w Strategii... pozwoli na zredukowanie emisji gazów cieplarnianych o ok. 18 mln ton oraz stworzenie dodatkowych 30-40 tys. miejsc pracy.
- d Obecnie trwają przygotowania do budowy *Wojewódzkiego programu ochrony środowiska wraz z projektem planu gospodarki odpadami*. Nie później jak w kwietniu 2003 roku zostanie ukończony program wojewódzki, zaś programy powiatowe – do końca 2003 roku.
- d Ministerstwo Rolnictwa przygotowało projekt ustawy *O organizacji rynku ekopaliw płynnych i ich składników*. Projekt dotyczy surowców rolniczych – energetycznych (w tym energetycznego rzepaku), producentów tych surowców, samych ekopaliw płynnych tj. estru i bioetanolu, a także wytwórców tych paliw. Projekt ustawy określa kompleksowo zasady działań na rzecz tworzenia i rozwoju rynku ekopaliw, obejmujących produk-

cję i obrót surowcami pochodzenia rolniczego, ich przetwórstwo, a także obrót produktami. Projekt wprowadza obowiązek dodawania eko-paliw do oleju napędowego, oleju opałowego oraz benzynowych paliw silnikowych. Zwalnia z podatku akcyzowego eko-paliwa płynne, wytwarzane w ramach wieloletnich umów kontraktacyjnych. W projekcie przewiduje się, że wdrożenie I etapu organizacji rynku ekopaliw płynnych, zakładającego 5 % ich udział w obrocie ropopochodnymi paliwami płynnymi (w 2005 roku), przyniesie wzrost zasiewów rzepaku energetycznego z dzisiejszych ok. 95 tys. ha do 400 tys. ha, co da wzrost przychodów rolników do poziomu 900 mln zł (areal rzepaku konsumpcyjnego w tym okresie spadnie z 370 do 350 tys. ha). Szacuje się, że w Polsce, przy zachowaniu opłacalności, można uprawiać rzepak na obszarze około 1,0 mln ha gruntów ornych. Koszt produkcji ropopochodnych paliw płynnych licząc wprost jest aktualnie niższy od kosztu produkcji ekopaliw. Takie relacje występują praktycznie na całym świecie i Polska nie jest tutaj wyjątkiem. Uwzględniając jednak kompleksowy rachunek kosztów i korzyści, wprowadzenie do powszechnego stosowania ekopaliw płynnych przynosi wymierne efekty: wzrost zatrudnienia i dochodów w gospodarstwach domowych oraz zysków dla podmiotów gospodarczych; daje także pozytywne skutki dla budżetu państwa.

Powyżej przedstawiono zarys strategii rozwoju „energii odnawialnej” w obszarze szczególnie interesującym środowiska wiejskie, tj. w zakresie biomasy (w tym „upraw energetycznych”). Na dzień dzisiejszy najłatwiejszymi inwestycjami do realizacji są spalarnie słomy, której, jak widać, będzie u nas dostatek. Nawet ta sprawa nie jest jednak całkiem prosta. Nie licząc trudności w pozyskaniu dofinansowania inwestycji, przy szerszej skali stosowania pojawi się problem organizacji rynku biomasy do spalania. Nie jest to materiał tak prosty jak paliwa tradycyjne. Różnorodność materiału wyjściowego stwarza problemy w dostosowaniu go do technologii oraz mocy kotłów. Dla szerszego zastosowania niezbędna będzie standaryzacja tych paliw. Obecnie biopaliwa wykorzystywane są w różnej postaci. Drewno w postaci kawałkowej, rozdrobnionej (zręb-

ków, ścinków, wiórów, trocin, pyłu drzewnego) oraz skompaktowanej (brykietów, peletów). Słoma i pozostałe biopaliwa z roślin niezdrewniałych są wykorzystywane w postaci sprasowanych kostek i balotów, siewki oraz brykietów i peletów. Niezależnie od postaci materiał jest higroskopijny i wrażliwy na warunki przechowywania.

Uniwersytet Zielonogórski włączył się do realizacji omówionej wyżej problematyki. 25

lutego Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Józef Korbicz powołał interdyscyplinarny zespół naukowo-badawczy w składzie: prof. Henryk Greinert – specjalista z zakresu odnowy środowiska, prof. Andrzej Jędrzak – specjalista z zakresu technologii wody, ścieków i odpadów, prof. Józef Korbicz – specjalista z zakresu analizy systemowej i obliczeń inteligentnych, prof. Janina Stankiewicz - specjalista z zakresu

organizacji, zarządzania i marketingu, prof. Michał Stosik - specjalista z zakresu biotechnologii, mikrobiologii i genetyki. Koordynatorem prac organizacyjno-przygotowawczych zespołu jest dr Zygmunt Jocz – Dyrektor Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii. Współpracę zadeklarował dr Jerzy Tonder, specjalista z zakresu ochrony środowiska.

zj

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii ogłasza nabór ekspertów

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego ogłasza nabór ekspertów w związku z ubieganiem się o akredytację w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie wykonywania usług szkoleniowych i doradczych w ramach programów:

d *Innowacje i technologie dla rozwoju przedsiębiorstw,*

d *Przygotowanie do działania na rynku europejskim,*

d *Wstęp do jakości,*

d *Wprowadzenie do eksportu*

oraz dla innych potrzeb szkoleniowo-doradczych w dziedzinach:

d zarządzanie,

d jakość i certyfikacja,

d informatyka,

d ekologia,

d zdalne nauczanie.

Kandydaci proszeni są o przygotowanie CV według wytycznych zamieszczonych na stronie internetowej <http://www.cptt.uz.zgora.pl> w dziale *Działalność – eksperci* w terminie do 15 maja.

Zygmunt Jocz

Dział Współpracy z Zagranicą

Studia za granicą

Od kilku lat niezwykle owocna stała się współpraca międzynarodowa pomiędzy uczelniami europejskimi. Zaczęto zauważać jej znaczenie dla podnoszenia poziomu kształcenia, a dominującym elementem tej współpracy są wyjazdy studentów na studia zagraniczne. Studia za granicą mogą być szczególnie cennym doświadczeniem, są bowiem nie tylko najlepszą drogą do poznania innych krajów, języków, kultur i poglądów, ale mają również coraz większy wpływ na przebieg kariery naukowej i zawodowej.

W krajach Unii Europejskiej studiowanie za granicą przynajmniej przez semestr jest standardem. Polskich studentów nie trzeba przekonywać do zalet nauki poza krajem, często jednak uważają, że nie mają na to szans. A przecież od kilku lat mogą wyjeżdżać na takich samych zasadach, na jakich podróżują ich koledzy z Europy Zachodniej. Umożliwia to unijny program SOCRATES/Erasmus, koordynujący wymianę studentów. Na młodych Polaków co roku czekają miejsca w ponad 2 tysiącach europejskich szkół wyższych - zarówno publicznych jak i prywatnych.

Program SOCRATES/Erasmus stwarza niepowtarzalną możliwość wyjazdu do jednego z krajów Unii Europejskiej na okres od trzech miesięcy do jednego roku akademickiego. Studenci otrzymują stypendium i zostają zwolnieni z opłat czesnego w uczelni zagranicznej. Ponadto w macierzystej uczelni okres studiów odbytych za granicą zostanie w pełni zaliczony (bez konieczności powtarzania roku czy też brania urlopu dziekańskiego).

Program z powodzeniem realizowany jest na Uniwersytecie Zielonogórskim od 4 lat.

Z roku na rok coraz więcej osób ubiega się o możliwość wyjazdu na uczelnię zagraniczną. Studenci wracają pełni wrażeń, zadowoleni ze zdobytych doświadczeń. Często zdarza się, że przedłużają pobyt.

Tegoroczna procedura kwalifikacyjna rozpocznie się w połowie kwietnia spotkaniami informacyjnymi. Zainteresowani odbyciem w roku akademickim 2002/2003 części studiów na uczelni zagranicznej będą mogli dowiedzieć się czegoś więcej na temat możliwości, jakie stwarza program SOCRATES/Erasmus. Na spotkaniach przedstawione zostaną oferty uczelni partnerskich, a także wymogi stawiane studentom zdecydowanym na wyjazd.

Jeśli jednak student dojdzie do wniosku, że oferta Unii Europejskiej nie zaspokaja w pełni jego potrzeb, powinien udać się do jednej z wielu działających w Polsce fundacji stypendialnych. Są to m.in. Fundacja im. Stefana Batorego, Środkowoeuropejska Fundacja Edukacyjna, Fundacja Konrada Adenauera czy wreszcie DAAD (Niemiecka Agencja Wymiany Akademickiej), mająca także w swej ofercie wyjazdu na uczelnie niemieckie, na których językiem wykładowym jest j. angielski. Na ogół fundacje wysyłają za granicę doktorantów i samodzielnych pracowników naukowych, ale pewna pula stypendiów przeznaczona jest także dla najzdolniejszych studentów. Ci, którym uda się je zdobyć, mogą liczyć na komfortowe warunki nauki w najlepszych uczelniach (aktualną ofertę fundacji stypendialnych można znaleźć na stronie internetowej Działu Współpracy z Zagranicą <http://dwz.uz.zgora.pl>).

Tym, którzy nie mają szans na uzyskanie

stypendium od fundacji ani nie kwalifikują się z jakichkolwiek powodów na wyjazd w ramach programu SOCRATES/Erasmus pozostaje możliwość skorzystania z odpłatnych studiów na uczelniach zagranicznych. Nie jest łatwą sprawą podjąć takie wyzwanie, dlatego też Dział Współpracy z Zagranicą zorganizował dla studentów naszej uczelni spotkanie z mgr Bożeną Kuczabińską – absolwentką Uniwersytetu Walijskiego w Aberystwyth, która w oparciu o własne doświadczenia przeprowadziła prezentację na temat możliwości odbycia studiów w Wielkiej Brytanii.

Jako była studentka Uniwersytetu Walijskiego B. Kuczabińska służyła praktycznymi radami i udzielała konkretnych informacji dotyczących procesu aplikacyjnego, możliwości takiego zakwaterowania i wyżywienia, czy wreszcie sposobów legalnego zarobkowania. Roczne czesne wynosi bowiem 6700 £ i choć w stosunku do doskonałej jakości nauczania i w porównaniu z opłatami na innych uniwersytetach nie jest to suma wygórowana, jej uiszczenie wymaga od studenta podjęcia pracy. Ułatwieniem oferowanym przez Uniwersytet są nieoprocentowane pożyczki pieniężne dla studiujących, jak również system opłat ratalnych i organizowania pracy w wakacje.

System studiów obejmuje trzyletnie studia zawodowe (*undergraduate*), jedno- lub dwuletnie studia podyplomowe magisterskie (*postgraduate*) i trzyletnie studia doktoranckie. Program studiów oferuje kilkadziesiąt bloków tematycznych, które można łączyć w obrębie wybranego kierunku studiów.

Zaplecze techniczne uczelni jest dosko-

nałe. Wszystkie pracownie i laboratoria są bogato wyposażone, a całodobowa możliwość skorzystania z komputera, elektroniczne systemy informacyjne i sąsiedztwo Biblioteki Narodowej zapewniają stały dostęp do wszelkich potrzebnych informacji. Ponadto studenci zagraniczni mogą korzystać z pomocy Centrum Językowego, gdzie oferowana jest pomoc przy tłumaczeniu bardziej skomplikowanych tekstów lub korekcje prac semestralnych.

Metody nauczania koncentrują się na zachęceniu do pracy indywidualnej, pobudzeniu

do twórczego myślenia i umożliwieniu studentowi zdobycia poza wiedzą książkową także wiedzy praktycznej, czemu sprzyjają np. praktyki studenckie i bogata oferta zajęć pozaprogramowych.

Warunkiem przyjęcia studenta zagranicznego na Uniwersytet Walijski jest zaliczony egzamin z języka angielskiego TOEFL/IELTS, dwa listy polecające i świadectwo maturalne – w przypadku studiów zawodowych, albo dyplom ukończenia studiów zawodowych/magisterskich – w przy-

padku studiów magisterskich/doktoranckich. Wszelkie dodatkowe informacje na temat uczelni, programu studiów, zakwaterowania i procedury aplikacyjnej znajdują się na stronie internetowej <http://www.aber.ac.uk>.

Najbardziej zainteresowanym wyjazdem na studia do Aberystwyth Bożena Kuczabińska oferuje indywidualną pomoc. Można kontaktować się z nią telefonicznie pod numerem (71) 3398209 lub pocztą elektroniczną na adres sauk@box43.gnet.pl.

Patrycja Trela

Inne informacje

Co to jest PERS ?

W ramach rozwoju informatycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego od kwietnia udostępniony został społeczności akademickiej **PERS** – Komputerowy System Informacji o Pracownikach.

Głównym zadaniem systemu jest przechowywanie oraz udostępnianie w środowisku Internet podstawowych danych o:

- d pracowników,
 - d jednostkach naukowo-dydaktycznych,
 - d jednostkach administracyjnych
- Uniwersytetu Zielonogórskiego.

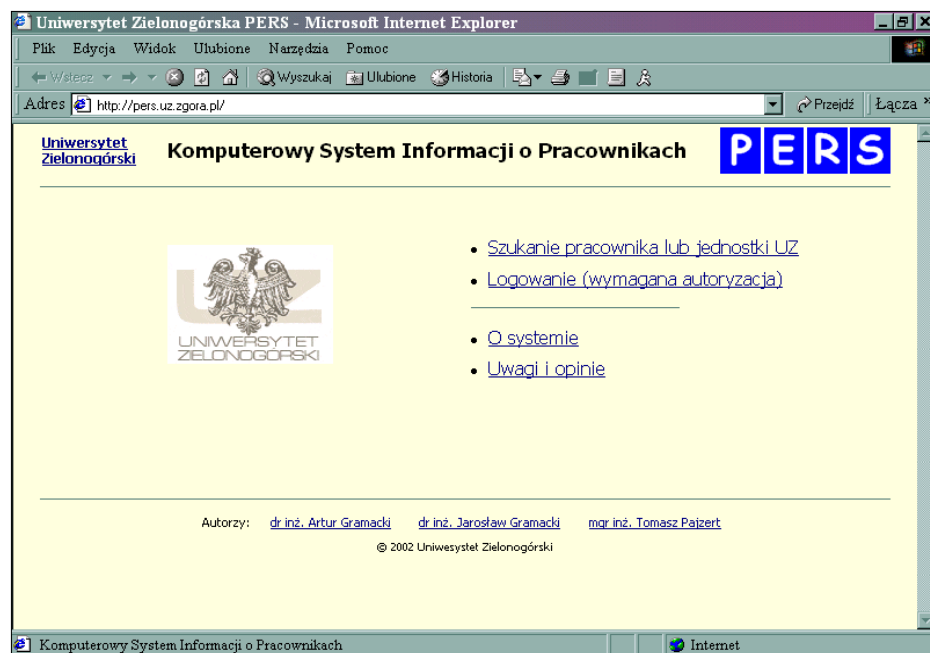
Zakres przechowywanych informacji został tak wybrany, aby system **PERS** był przydatny dla wszystkich pracowników UZ, zarówno naukowo-dydaktycznych jak i administracyjnych. W praktyce stosowany będzie w przypadku potrzeby uzyskania danych o konkretnym pracowniku lub też konkretnej jednostce organizacyjnej Uczelni. Chodzi tutaj o podstawowe informacje, takie jak np. miejsce pracy pracownika, telefon kontaktowy, adres poczty elektronicznej, pełnione przez pracownika funkcje (np. dyrektor instytutu, kierownik zakładu, kierownik działu), lokalizację jednostki na terenie uczelni, telefon do jednostki itd.

Dostęp do systemu odbywa się z poziomu głównej strony WWW Uniwersytetu Zielonogórskiego (adres internetowy:

<http://www.uz.zgora.pl>, pozycja menu *Szukaj*), bądź też bezpośrednio ze strony o adresie <http://pers.uz.zgora.pl>. Praca z systemem możliwa jest wyłącznie z użyciem przeglądarki internetowej. Dzięki takiemu rozwiązaniu nie ma potrzeby instalowania na komputerach użytkowników jakiegokolwiek oprogramowania. Jest to o tyle istotne, że wprowadzanie oraz edycja danych odbywa się w kilkudziesięciu różnych jednostkach organizacyjnych uczelni i instalowanie w tylu miejscach dedykowanego oprogramowania byłoby bardzo uciążliwe i podatne na błędy.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że wszystkie informacje, zarówno te dotyczące pracowników UZ jak i te odzwierciedlające strukturę organizacyjną Uniwersytetu, przechowywane są w jednej, centralnej bazie danych.

Kolejną istotną cechą to rozproszona architektura systemu. Oznacza to, że wprowadzanie oraz edycja danych w systemie odbywa się **NIE**

w jednym, centralnym miejscu na uczelni – czynności te są scedowane na poszczególne jednostki organizacyjne Uniwersytetu Zielonogórskiego, które korzystając z systemu utworzonych kont dostępowych dbają o poprawność i aktualność danych dotyczących tylko i wyłącznie swoich pracowników oraz swojej jednostki. Dzięki takiemu rozwiązaniu przechowywane w systemie dane są zawsze aktualne, lub proste do uaktualnienia, gdyż „droga służbowa” pracownika do punktu wprowadzania/edycji danych jest w takim przypadku maksymalnie skrócona.

W niedalekiej przyszłości system **PERS** zostanie zintegrowany z innymi systemami informatycznymi działającymi na Uniwersytecie, jak np. **SKEP** – System Komputerowej Ewidencji Publikacji oraz **FinPion** – System Finansowy Pionu Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, eliminując obecną niedogodność tych systemów przejawiającą się w utrudnionej procedurze aktualizacji danych dotyczących pracowników lub jednostek UZ, z których korzystają wymienione systemy.

System **PERS** został opracowany,

wykonany i wdrożony przez zespół pracowników uczelni w składzie dr Jarosław Gramacki (kierownik projektu), dr Artur Gramacki, mgr Tomasz Paizert. Wykonano go na zlecenie Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Józefa Korbicza. Jego realizację wykonano w oparciu o sprzęt oraz oprogramowanie firmy **ORACLE** znajdujące się w Centrum Komputerowym UZ.

Powodzenie i ogólna akceptacja systemu w społeczności akademickiej UZ uzależnione są od zaangażowania kilkudziesięciu pracowników wprowadzających/modyfikujących dane w systemie oraz wielokrotnie większej liczby osób dostarczających informacji o zmianach, które należy w systemie wprowadzić/zmodyfikować. Autorzy systemu żywią jednak nadzieję, że korzyści z istnienia na Uczelni systemu zawierającego aktualne i na bieżąco aktualizowane, istotne w codziennej pracy dane będą zdecydowanie większe niż utrudnienia (szczególnie w początkowym okresie pracy z systemem) związane z wprowadzaniem/aktualizacją tychże danych.

Jarosław Gramacki